

Gebruiksreglement ICT middelen –en voorzieningen OMO sg Tongerlo

Datum	5 november 2015
Bestemd voor	Centrale directie
Opgesteld door	Debbie Roobol
Bestandsnaam	
Versie	1.0

Inleiding

Binnen OMO sg Tongerlo wordt op grote schaal gebruikt gemaakt van ICT-middelen –en voorzieningen. Nagenoeg alle bedrijfsprocessen zijn hiervan afhankelijk. Daarom is het van groot belang dat op een correcte wijze met deze middelen en voorzieningen omgegaan wordt.

Enkel technische maatregelen blijken niet voldoende om de goede werking van deze ICT-middelen en voorzieningen te waarborgen. Ongewenst gebruik door een enkele gebruiker kan namelijk grote hinder en schade opleveren, waardoor andere gebruikers gedupeerd raken. Om dit te voorkomen zijn voor het verantwoord gebruik van de ter beschikking gestelde ICT-middelen en voorzieningen regels opgesteld. Deze zijn opgenomen in dit gebruiksreglement.

Dit reglement is in de eerste plaats van toepassing op de medewerker en leerlingen van OMO sg Tongerlo die gebruik maken van de ICT-middelen en voorzieningen binnen de gebouwen en op de terreinen van de scholengroep. Daarnaast is het ook van toepassing bij gebruik (zoals het e-mailadres en de e-mailbox) buiten de scholengroep. Voorts is het reglement van toepassing op alle andere personen die gebruik maken van de ICT-middelen van de OMO sg Tongerlo, waaronder gedetacheerden, stagiaires, uitzendkrachten etc.

De kern van de regeling is weergegeven in artikel 2 en 3, waarin een aantal algemene regels is geformuleerd ten aanzien van respectievelijk het toegestaan en het niet toegestaan gebruik van de ICT-middelen/voorzieningen. Met deze gebruiksregels streeft OMO sg Tongerlo naar het voorkomen van hinder of strafbare feiten door gebruik van voornoemde faciliteiten. Er is voorzien in een meldpunt waar niet toegestaan gebruik gemeld kan worden. Daarnaast is er een systeem van registratie en controle. Bij niet toegestaan gebruik worden maatregelen/ sancties tegen de overtreder genomen.

De scholengroep hecht er aan dat de gebruikers van de ICT-voorzieningen ook de algemene maatschappelijke normen en waarden respecteren. Om er voor te zorgen dat de elektronische communicatie ook in dit opzicht in de juiste banen verloopt, is er naast dit gebruiksreglement een model-netiquette regeling opgesteld. Daarin zijn in 11 vuistregels een aantal gedragsnormen voor het gebruik van ICT-middelen en -voorzieningen opgenomen.

Tot slot is het gebruikersreglement ICT is aangevuld met richtlijnen met betrekking tot het gebruik van Social Media door leerlingen en medewerkers van OMO sg Tongerlo.

Gebruiksreglement ICT-middelen en -voorzieningen OMO sg Tongerlo

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit gebruiksreglement wordt verstaan onder:

- a) ICT-middelen en -voorzieningen:
De door of namens OMO sg Tongerlo ter beschikking gestelde hardware, software en netwerkfaciliteiten, evenals de door of namens OMO sg Tongerlo aangeboden voorzieningen t.b.v. elektronisch data- en spraakverkeer.
- b) Beheerder:
De afdeling van OMO sg Tongerlo verantwoordelijk voor de operationele beschikbaarheid van de ICT-middelen en –voorzieningen.
- c) Gebruiker:
Iedereen die als werknemer van OMO sg Tongerlo, leerling of op andere basis rechtmatig toegang heeft verkregen tot de ICT-middelen en –voorzieningen.

Artikel 2. Toegestaan gebruik

Het is gebruikers slechts toegestaan de ICT-middelen en -voorzieningen te gebruiken voor het uitvoeren van de functie of het volgen van onderwijs. Gebruik voor privé doeleinden is slechts toegestaan voor zover dit niet storend is voor de dagelijkse werkzaamheden van de desbetreffende gebruiker of van anderen.

Artikel 3 Niet toegestaan gebruik

Verboden is elke vorm van gebruik van de ICT-middelen en -voorzieningen die inbreuk maakt op wet- en regelgeving of op de bepalingen van dit gebruiksreglement, die beheer, onderhoud, beveiliging, integriteit, kwaliteit en continuïteit van de door OMO sg Tongerlo aan haar gebruikers aangeboden dienstverlening in gevaar brengt, die de bedrijfsprocessen van OMO sg Tongerlo verstoort, of die de scholengroep, gebruikers en/of derden financiële of imagoschade toebrengt.

Verder is het niet toegestaan:

1. Zelf aanvullende hardware en software op de ICT-middelen en -voorzieningen te installeren en/of op te starten, tenzij dit noodzakelijk is voor het uitvoeren van de functie of het volgen van onderwijs en dit past binnen de afspraken die met de beheerder van de betreffende ICT-middelen en –voorzieningen zijn gemaakt.
2. Met andermans naam gebruik te maken van de ICT-middelen en -voorzieningen en/of beveiligingsmaatregelen uit te schakelen of te omzeilen, dan wel de persoonlijke inlogcodes aan anderen bekend te maken.

3. Zich door middel van de ICT-middelen en -voorzieningen ongeoorloofd toegang te verschaffen tot niet-openbare en/of beveiligde informatiebronnen, dan wel anderen informatie te verschaffen uit dergelijke informatiebronnen.
4. Door middel van de ICT-middelen en –voorzieningen, die binnen de onderwijskundige ruimten en terreinen beschikbaar worden gesteld, informatiebronnen te raadplegen die pornografisch, racistisch, discriminerend of aanstootgevend materiaal aanbieden, tenzij dit aantoonbaar noodzakelijk is voor het onderzoek of onderwijs van de gebruiker.
5. Informatie, waartoe men door middel van de ICT-middelen en -voorzieningen toegang heeft verkregen, ongeoorloofd te wijzigen, vernietigen of aan te vullen.
6. De ICT-middelen en -voorzieningen zodanig te gebruiken, dat sprake is van overlast voor andere gebruikers en/of voor derden.
7. De ICT-middelen en -voorzieningen in te zetten voor privé doeleinden met een commercieel karakter.
8. De ICT-middelen en -voorzieningen te gebruiken voor het (door-)sturen van dreigende, beledigende, seksueel getinte, racistische of discriminerende berichten.
9. Met behulp van de ICT-middelen en –voorzieningen zonder toestemming van de rechthebbende auteursrechtelijk beschermde werken verspreiden. Het is slechts toegestaan software, films, muziek e.d. te downloaden, indien dit noodzakelijk is voor het uitvoeren van de functie of het volgen van onderwijs, met inachtneming van het auteursrecht en de door de OMO sg Tongerlo gesloten licentiecontracten.

Artikel 4. Meldpunt

OMO sg Tongerlo heeft een meldpunt ingesteld, waar gebruikers melding kunnen maken van door hen geconstateerd niet toegestaan gebruik. Het hiervoor ingestelde emailadres is: abuse@sgtongerlo.nl.

Meldingen zullen vertrouwelijk worden behandeld; anonieme meldingen worden echter niet in behandeling genomen.

Artikel 5. Registratie en controle

OMO sg Tongerlo duldt geen vormen van niet-toegestaan gebruik van de door haar ter beschikking gestelde ICT-middelen en -voorzieningen. Ter borging hiervan is een systeem van registratie en controle van het gebruik van de ICT-middelen en -voorzieningen in het leven geroepen. Dit houdt in, dat het gebruik wordt vastgelegd en dat op gezette tijden steekproefsgewijs een onderzoek naar dit gebruik plaatsvindt. Een onderzoek kan ook plaatsvinden als OMO sg Tongerlo hiervoor redenen aanwezig acht.

Het onderzoek wordt uitgevoerd door de specifiek hiertoe aangewezen medewerker(s), of geschiedt langs geautomatiseerde weg. De bepalingen van de Wet Bescherming Persoonsgegevens zijn op de registratie van toepassing. OMO sg Tongerlo kan op grond van wettelijke bepalingen worden verplicht (deel-)gegevens uit deze registratie aan derden te verstrekken.

Artikel 6. Sancties

Bij geconstateerde vormen van niet toegestaan gebruik zal OMO sg Tongerlo maatregelen tegen de overtreder(s) nemen. Bij het vaststellen van de vorm en de hoogte van de op te leggen sanctie zal o.a. rekening worden gehouden met de ernst van de bewuste overtreding(en), de tijdspanne waarop en de frequentie waarin de overtreding(en) voorkwamen, de gevolgen van de overtreding(en) en de hoogte van de eventuele ontstane materiële en immateriële schade.

Voor zover het werknemers van OMO sg Tongerlo betreft, geldt voor het opleggen van sancties de Orde- en disciplinaire maatregelen, die gebaseerd is op de CAO OMO. Indien de OMO sg Tongerlo dit wenselijk of noodzakelijk acht, kan zij overgaan tot het inschakelen van opsporingsinstanties. Daarnaast kan zij besluiten een privaatrechtelijke (schadevergoeding-) actie te starten.

Artikel 7. Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking op 1 augustus 2015. Alle voorgaande reglementen op dit gebied zijn met de inwerkingtreding van dit gebruiksreglement vervallen.

Toelichting artikelen Gebruiksreglement ICT middelen -en voorzieningen OMO sg Tongerlo

Artikel 2

Uitgangspunt is dat de ICT-voorzieningen worden aangeboden ten bate van het onderwijs, onderzoek en de algemene bedrijfsvoering van OMO sg Tongerlo. Dit betekent dat de ICT-middelen en voorzieningen primair bedoeld zijn voor het uitvoeren van de functie binnen de scholengroep, of bij leerlingen het volgen van onderwijs.

Persoonlijk gebruik is toegestaan. Daarbij geldt wel te allen tijde de voorwaarde dat het privégebruik niet storend mag zijn voor de dagelijkse werkzaamheden van de gebruiker. Medewerkers hebben daarbij een eigen verantwoordelijkheid, waarbij de leidinggevende uiteindelijk beoordeelt of hiervan (nog) sprake is. Tevens geldt de voorwaarde dat het privégebruik niet storend mag zijn voor anderen. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van storend gebruik bij het downloaden of versturen van zeer grote bestanden, waardoor een groot beslag wordt gelegd op het netwerk.

Artikel 3

Aan het gebruik van de ICT-middelen zijn risico's verbonden die nopen tot het stellen van gebruiksregels. Bij risico's valt te denken aan:

- beveiligingsrisico's zoals beschadiging van de ICT-infrastructuur door virussen, bieden van openingen voor computercriminaliteit.
- juridische risico's zoals het maken van inbreuk op intellectueel eigendom van een ander door illegaal downloaden, het downloaden van kinderporno en belediging of discriminatie.
- ethische risico's zoals het in diskrediet brengen van de goede naam van OMO sg Tongerlo of anderen
- kosten: het oneigenlijk gebruik zelf van communicatiemiddelen brengt onnodige kosten met zich mee; verder bestaat een reëel risico van schadeclaims door gedupeerden.
- uitval van systemen en overbelasting van de ICT-infrastructuur: ongewenste toepassingen kunnen het normaal functioneren van diverse systemen binnen het bedrijf ernstig verstoren.

In dit artikel is daarom in z'n algemeenheid opgesomd welk gebruik verboden is, namelijk gebruik dat:

- inbreuk maakt op wet- en regelgeving. Gebruik van de ICT-voorzieningen moet uiteraard binnen de grenzen van de wet plaatsvinden. Dat betekent bijvoorbeeld dat illegaal kopiëren van software of het gebruiken van illegaal gekopieerde software niet is toegestaan.
- beheer, onderhoud, beveiliging, integriteit, kwaliteit en continuïteit van de door OMO sg Tongerlo aan haar gebruikers aangeboden dienstverlening in gevaar brengt. De integriteit kan bijvoorbeeld in gevaar komen als er illegaal data worden veranderd in een systeem (zoals cijfers van leerlingen in Magister). De continuïteit kan in gevaar komen als de webserver of een website gebombardeerd wordt met data (denial-of-service attack).
- de bedrijfsprocessen van de scholengroep verstoort. Het primaire proces en de bedrijfsvoering van OMO sg Tongerlo mogen nimmer in gevaar komen of verstoord worden. Daarvan kan bijvoorbeeld sprake zijn als door het versturen van extreem grote hoeveelheden e-mail het gebruik van de universitaire computersystemen bemoeilijkt of zelf onmogelijk wordt.
- OMO scholengroep Tongerlo, gebruikers en/of derden financiële of imagoschade toebrengt. Het is niet toegestaan activiteiten te ontplooien die dit tot gevolg hebben.

Naast de algemene verbodsbepaling is in artikel 3 een opsomming gegeven met voorbeelden van niet toegestaan gebruik. Zo is het verboden:

- met andermans naam gebruik te maken van ICT-middelen en –voorzieningen.
- toegangsgegevens van andere gebruikers af te vangen of heimelijk te gebruiken. Omgekeerd mogen de persoonlijke inlogcodes ook niet aan anderen bekend worden gemaakt. Inlogcodes zijn persoonlijk. Bij afwezigheid van een medewerker wegens ziekte kan het noodzakelijk zijn dat de informatie achter een inlogcode (zoals e-mail), geraadpleegd wordt door collega's of door de leidinggevende. Hierover dienen in het verzuimprotocol afspraken gemaakt tussen leidinggevende en medewerker
- Verder mogen medewerkers, gebruikers en leerlingen de ICT-middelen en -voorzieningen niet inzetten voor privé doeleinden met een commercieel karakter, omdat de software- en internetconnectie-licenties die OMO sg Tongerlo heeft afgesloten commercieel gebruik niet toestaan. Dit neemt niet weg dat OMO sg Tongerlo ondernemerschap onder haar leerlingen wel stimuleert.

Artikel 5

OMO sg Tongerlo zal de naleving van de regels van het gebruiksreglement controleren. De controle op naleving van de regels vindt niet continu plaats, maar steekproefsgewijs.

Het beleid t.a.v. de controle op gebruik van de door OMO sg Tongerlo ter beschikking gestelde ICT-middelen is als volgt:

- Controle vindt in beginsel plaats op het niveau van getotaliseerde gegevens die niet herleidbaar zijn tot individuele personen. Indien een persoon ervan wordt verdacht de regels te overtreden, kan gedurende een vastgestelde (korte) periode gerichte controle plaats vinden.
- Controle beperkt zich in principe tot verkeersgegevens van het gebruik van e-mail en internet. Alleen bij zwaarwegende redenen vindt er controle op de inhoud plaats.
- Werknemers ten aanzien van wie geconstateerd is dat zij zich niet aan deze regeling houden, worden zo spoedig mogelijk door de leidinggevende op hun gedrag aangesproken.
- E-mailberichten van medewerkers met een vertrouwensfunctie zijn in beginsel uitgesloten van controle. Dit geldt niet voor de controle op de veiligheid van het berichtenverkeer.
- Indien er aanwijzingen zijn dat een persoon of een groep personen de regels overtreedt, kan gedurende een vastgestelde periode gerichte controle plaatsvinden. Hierbij is er sprake van maatwerk waarbij de omvang van de controle zo beperkt mogelijk wordt gehouden. Dit is in overeenstemming met de privacywetgeving.
- De registratie van het gebruik van ICT-middelen hoeft niet te worden gemeld bij het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP). Deze valt onder het Vrijstellingsbesluit.

Artikel 6

Bij handelen in strijd met dit gebruiksreglement kan de centrale directie een sanctie opleggen. De sanctie moet altijd in verhouding staan tot het geconstateerde misbruik. Er is daarbij geen vaste sanctie per soort overtreding. De centrale directie zal bezien:

- a. wat de ernst van de bewuste overtreding(en) is;
- b. in welke tijdspanne en frequentie de overtreding(en) voorkwamen
- c. wat de gevolgen van de overtreding(en) en de hoogte van de eventuele ontstane materiële en immateriële schade zijn.

Aan de hand daarvan zal de centrale directie de vorm en de hoogte van de op te leggen sanctie vaststellen. De sancties kunnen bestaan uit:

- a. al dan niet tijdelijke beperkingen in de toegang tot bepaalde ict-/telefoonfaciliteiten;
- b. een tijdelijk of definitief verbod tot het gebruik van bepaalde voorzieningen;
- c. het verhalen van kosten voortvloeiend uit het geconstateerde misbruik of (bij medewerkers) het beëindigen van de aanstelling dan wel (bij andere gebruikers) de overeenkomst op grond waarvan de gebruiker toegang had tot de voorzieningen.

Ook andere maatregelen zijn mogelijk, zo lang ze maar passend zijn. Een voorbeeld ter verduidelijking. Een leerling die via zijn mailbox bulkmail verstuurt zonder dat dit noodzakelijk is in verband met een leeropdracht zal een waarschuwing krijgen dit onmiddellijk te staken. Indien daar niet op gereageerd wordt of indien er sprake is van herhaling, zal het gebruik van de mailbox (voor een bepaalde periode) geblokkeerd worden. Toegang tot de elektronische leeromgeving zal niet beperkt worden, om het leren niet onmogelijk te maken.

Maatregelen tegen medewerkers kunnen worden genomen op grond van CAO OMO, hoofdstuk I, de artikelen I:1 en I:2 Orde- en disciplinaire maatregelen (zie bijlage). Tegen een desbetreffend besluit kan de medewerker bezwaar aantekenen bij de centrale directie en eventueel beroep instellen bij de rechtbank.

Netiquette

Het gebruiksreglement ICT middelen en voorzieningen schrijft de regels voor die OMO sg Tongerlo heeft opgesteld voor het gebruik van haar ICT-faciliteiten. Daarnaast gelden voor het gebruik van het internet ook een aantal gedragsregels die ook wel bekend staan als Netiquette. Deze Netiquette is bedoeld voor werk- en onderwijssituaties en niet zozeer voor de situatie waarin betrokkenen informeel contact hebben.

Het woord 'Netiquette' is een samentrekking van de woorden 'netwerk' en 'etiquette'. De term op zich zegt eigenlijk al genoeg: Netiquette omvat een aantal richtlijnen voor het gebruik van internet (e-mail, webpagina's etc). De meeste gedragsregels voor het gebruik van internet liggen nogal voor de hand. Toch vergeten sommige internetgebruikers wel eens dat ze via het netwerk meestal met mensen communiceren en niet anoniem met machines.

Daar helpt de netiquette te attenderen op algemene gedragsregels voor het gebruik van internet.

Vuistregels

1. Houd rekening met de relatie die u heeft met de geadresseerde, zoals u dat ook zou doen in een brief of in een persoonlijk gesprek.
2. Een E-mail is niet veel anders dan een gewone brief. Gebruik een passende aanhef en ondertekening en geef in de onderwerpregel (subject) duidelijk aan waar het bericht over gaat. U kunt ook automatisch onderaan elk bericht een handtekening meesturen die niet alleen uw naam bevat, maar ook gegevens zoals postadres, telefoon, privé -en /of bedrijfs e-mailadres.
3. Gebruik heldere en fatsoenlijke taal, ook wanneer u met iemand communiceert die u goed kent.
4. Wees voorzichtig met het gebruik van woorden of zinnen die als beledigend of kwetsend kunnen worden ervaren. De kans bestaat dat zinnen die niet zo bedoeld zijn, wel als kritiek of als beledigend worden opgevat, omdat non-verbale signalen (gebaren, gezichtsuitdrukkingen) niet kunnen worden overgebracht. Bedenk dat een eenmaal verstuurd bericht niet meer teruggehaald kan worden.
5. Wees kort en duidelijk; stuur geen volledige bestanden als een simpel bericht voldoet.
6. Maak berichten niet onnodig urgent. Dit kan irritatie opwekken bij de ontvanger.
7. Wees selectief met het sturen van cc-tjes.
8. Lees regelmatig binnengekomen berichten en beantwoord ze zo spoedig mogelijk. Stuur, indien u niet op korte termijn kunt antwoorden, minimaal een ontvangstbevestiging.
9. Wees zorgvuldig met materiaal dat met copyright beschermd is. Gebruikt u werk van anderen, vraag dan toestemming hiervoor aan de maker en vermeld dat het werk van een ander betreft.
10. Wordt u geconfronteerd met informatie die in strijd is met de netiquette, wijs dan de verzender van de informatie op zijn gedrag. Maak bijvoorbeeld duidelijk dat u alleen reageert op een bepaald e-mailbericht als het bericht opnieuw en in correcte vorm wordt toegezonden.
11. Wordt u geconfronteerd met verwerpelijke of zelfs illegale informatie, meld dat dan bij het meldpunt voor ICT-beveiligingsincidenten (te bereiken via het e-mailadres abuse@sgtongerlo.nl). Uitingen van kinderporno of discriminatie kunt u respectievelijk melden bij het landelijke meldpunt kinderporno op internet of het landelijke meldpunt discriminatie op internet.

Social Media Protocol Onderwijs

Social Media zijn niet meer weg te denken in onze maatschappij en dus ook niet bij iedereen die betrokken is bij scholen. Social media kunnen een goede bijdrage leveren aan de professionaliteit van onderwijspersoneel en de kwaliteit van het onderwijs. Net zoals bij de introductie van internet en e-mail eind vorige eeuw levert het gebruik van social media vragen op over het gebruik van deze individuele en meestal openbare communicatiekanalen.

Uitgangspunt is dat professionals zelf weten hoe zij hiermee verstandig omgaan. Het digitale gedrag op social media wijkt niet af van het real life gedrag binnen de school.

Toch zijn er in scholen verschillen in kennis en ervaringen met, en meer of minder enthousiasme over social media. Dit protocol heeft als doel de dialoog over het gebruik ervan op gang te brengen en een handreiking te bieden voor meer duidelijkheid in het grijze gebied tussen binnen- en buitenschools mediagebruik.

Onder social media verstaat CNV Onderwijs Twitter, Hyves, Facebook, LinkedIn en Youtube en de wat minder bekende varianten daarop.

Richtlijnen gebruik social media

1. Medewerkers van OMO Scholengroep Tongerlo delen kennis en andere waardevolle informatie.
2. Bij onderwijs onderwerpen maken medewerkers duidelijk of zij op persoonlijke titel of namens OMO scholengroep Tongerlo publiceren.
3. Medewerkers van OMO Scholengroep Tongerlo publiceren geen vertrouwelijke informatie op social media.
4. Ga niet in discussie met een leerling of ouder op social media.
5. Schoolbestuurders, schoolleiders en leidinggevenden zijn altijd vertegenwoordiger van OMO Scholengroep Tongerlo – ook als zij een privé-mening verkondigen. Bij twijfel niet publiceren.
6. Medewerkers van OMO Scholengroep Tongerlo zijn persoonlijk verantwoordelijk voor wat zij publiceren.
7. Medewerkers van OMO Scholengroep Tongerlo weten dat publicaties op social media altijd vindbaar zijn.
8. Bij twijfel over een publicatie of over de raakvlakken met OMO Scholengroep Tongerlo zoeken medewerkers contact hun leidinggevende.
9. OMO Scholengroep Tongerlo zorgt ook digitaal voor een veilig klimaat en communiceert met medewerkers, leerlingen en ouders hoe zij dit doet.
10. OMO Scholengroep Tongerlo legt vast welke maatregelen zij neemt bij digitale overtredingen van medewerkers, leerlingen en ouders en communiceert dit met deze doelgroepen.